

МАРИНА ТА СЕРГІЙ
ДЯЧЕНКИ

Світи Марини та Сергія Дяченків

Роман
Повість
Оповідання

Харків
«ФОЛІО»
2017

САМУМ

ІСТОРІЯ ПЕРША

ДЕМОН

— Хто має владу над частиною, той має владу над усім. Це основний закон магії.

Курилися пахощі. Щирився череп на парчевій скатерці. Щільно затягнуті штори й рами ледь пропускали рев шумної вулиці. Ось язичок полум'я хитнувся, поплав, освітив фотографію: чоловік близько сорока років на тлі БМВ. Машина гарна, власник — ні: хамувата посмішка на круглому гладкому лиці, тонкі губи, маленькі очі.

— Хто має владу над образом, той має владу над плоттю...

Блиснули в тьмянім світлі леза ножиць. Відокремили людську фігурку від БМВ, від куців на задньому плані, від неба, бруківки й тротуару; втративши машину, чоловічок став жалюгідним, і навіть хамувата посмішка вилиняла.

— Образ переходить у тінь, тінь розсипається попелом... — пальці з довгими чорними нігтями захопили фігурку й піднесли до вогню. Голова спалахнула першою, і посмішка зникла. Клієнтка, й так бліда, зіщулилась і прикусила губу.

— Не бійся! — таємничий грізний голос на секунду полагіднішав. — Нічого з ним не станеться. Полюбить тебе — і край!

Відьма опустила палаючий папір на блюдце, діждалася, доки згорить увесь, спритно струсила попіл у формочку. Нахилила свічку, залила зверху гарячим воском; остигаючи, віск каламутнішав і втрачав прозорість. На столі, вкритому церковною парчею, народжувалася воскова лялечка.

— І забуде раб Божий Олександр усіх своїх жінок, — голос підвищився, набуваючи металевих ноток, — а любитиме тільки рабу Божу Світлану, й очима, й серцем, і тілом, і душею...

Клієнтка аж нахилилася вперед, і стало видно, як сильно вона прагне бути коханою.

Чорний ніготь підчепив фігурку, пальці не без зусиль вивільнили лялечку з форми. Плавився віск; з окремої грудочки відьма

спритно зліпила геніталії. Фігурка виявилася занадто малою для такої пишноти, однак ні відьму, ні клієнтку це не збентежило. Відпавши раз і вдруге, деталь досить-таки косо закріпилася на восковому тілі.

— Зі здоров'ям у нього проблеми, — заклопотано повідомила відьма. — Лікуватимеш.

— Полікую, — клієнтка дрібно закивала.

— І щось печінка його мені не подобається, — довгі пальці покрутили фігурку так і сяк. — А ти!

Клієнтка підстрибнула на стільці.

— Покинь курити! — чорний ніготь викривально вп'явся їй у груди. — Не можна тобі курити!

— Покину, — блідими губами пообіцяла клієнтка.

— А тепер іди. Я духа викликатиму. Без духа не вийде. Йди! Гроші залиши на порозі!

— А... — тихо пискнула клієнтка.

— Двісті баксів. Залишиш більше — здійсниться скоріше.

— Д-дякую... — клієнтка зісковзнула зі стільця, як тепле масло з ножа, повагалася, наважилася: — То коли мені ждати?

— Він тобі зателефонує. Сама не набивайся. Приїде до тебе, у ноги впаде.

Застрагши між надією та сумнівом, тітка ніяк не могла піти; стіл, накритий церковною парчею, раптом дрібно затрясся, наче кришка на киплячій каструлі. Клієнтка позадкувала.

— Бачу!

Тремтлива рука випустила довгий палець із чорним нігтем, ніготь вказав у куток — у півморок:

— Бачу! Он він!

Клієнтка метнулася до виходу. Через частку секунди від неї лишився ледве вловимий запах — нервового поту та недорогого дезодоранту, такого сильного, що його не зміг до решти вбити навіть дух ладану. Стіл ще якийсь час дрижав, зловісно й моторошно, потім відьма Ірина припинила його трясти. Хряснули вхідні двері; відьма потяглася так, що з'їхали до ліктів рукава широкої білої хламиди. Стягла з голови хустину, задмухала свічку. Розсунула штори, впускаючи до кімнати світло, відчинила квартиру; повернувшись до стола, висунула з-під парчі відро й струсила в нього обрізки фотографії, дрібне сміття та воскову лялечку з величезним членом.

У тому самому під'їзді обладнала собі офіс повна жінка-нотаріус; працювала вона багато й заробляла, здається, непогано. І сестра в неї була приватним нотаріусом, і дочка нотаріусом; в Ірини не було сестер, зате її бабусю цілком серйозно вважали відьмою.

На килимку перед дверима лежали дві стодоларові купюри, вісники удачі. Ірина прискіпливо оглянула кожну, понюхала — гроші були правильними, та ще й новими. Якби розумний парфумер здогадався випустити парфуми із запахом грошей, Ірина стала б найпершою його шанувальницею. От якби таких соток — та ціла валіза, як у кіно!

Посеред кухні сиділа за ноутбуком Віка, секретарка й прибиральниця, бухгалтер і начальник відділу кадрів в одній особі. Худорлява й завжди трохи здивована, Віка нагадувала ящірку-черницю (чернечого вигляду надавала їй чорна хламида й чорна робоча хустинка аж по самі брови). Розклавши на столі чорні широкі рукава, Віка стукала по клавішах, але не зависала «Вконтакті», як можна було подумати, а саме працювала. Відкривши «Великий сайт Відьми Ірини», вона строчила послання на форум — вдячне послання, сповідь урятованої клієнтки.

Клацання миші — повідомлення пішло на сайт; Віка прийняла в Ірини гроші, записала двісті баксів до крихітного прибутково-видаткового блокнота, потім розкрила органайзер:

— Буде ще одна через півгодини. Сьогодні гарний день.

Ірина кивнула й витягла пачку сигарет. Віка залишила пост перед комп'ютером і вийшла до кімнати; відпрацьованими рухами, як боєць, що звично розбирає й збирає гвинтівку, поміняла свічку у свічнику, витрусила скатертину, протерла ганчіркою череп на столі, поміняла на блюдцях кавового кольору пірамідки.

— Пахощі ти цього разу купила палені, — крикнула з кухні Ірина. — У горлі дере.

— Курити треба менше, — відгукнулася Віка сварливо, проте не злісно.

Ірина гмикнула й затяглася.

Про відьомську сутність своєї баби вона вперше довідалась із засмучених маминих монологів на кухні: «Відьма, а не свекруха! На мене пристрій наводить, щоб я не могла влаштуватися на роботу, щоб від тебе, козла, фінансово залежала!» Батько мовчав — він узагалі був неговірким, багато пив і до сорока років

заробив інвалідність. Підрісши, Іра перестала мріяти про хатинку на курячих ніжках, де живе її могутня баба: слово «відьма» в маминому виконанні означало те саме, що й «сука», «холера» та інші спеціальні слова, які Іра залюбки повторювала в школі.

З першого ж класу її стали називати відьмою — може, за гострий негідливий язичок. А може, тому, що вона про все завжди знала більше за всіх.

Ні, на уроках це ніяк не виявлялося. Вона гадки не мала, що таке третій закон Ньютона і як влаштована хімічна промисловість. Зате вона знала, хто з ким зустрічається і як далеко зайшли стосунки, що треба сказати найсуворішій училці, аби та розтанула й поставила «три», хто в чому винен і хто чого боїться; до одинадцятого класу її цуралися вже без сміху, не раз і не двічі за спиною перешіптувалися: «Відьма!»

Випускаючи дим у квартиру, Ірина посміхнулася. Баба, яку вона бачила рідко й пам'ятала туманно, не скидалася на бабу-ягу, навпаки — була кругленькою, м'якою, охайною й незлою. Правда, похорон у неї був моторошний: Іра запам'ятала безліч похмурих людей, завішені вікна й дзеркала, дощ і чийось істерику; вона запам'ятала круглі очі бабусиної сусідки, коли та переказувала пошепки жакливі деталі: «Дах довелося розбирати... Бо відьма вона, відьма».

Пізніше, пройшовши через медичне училище, бухгалтерські курси, заміжжя, випробний термін у турбюро, курси фен-шую, ще одне заміжжя й фінансовий крах, Іра чітко усвідомила: відьма — це навіть не покликання. Це професія, і професія потрібна; всі хочуть заміж за мільйонера або, в крайньому разі, за хамуватого власника БМВ, усі хочуть любові й грошей, чужих чоловіків, грошей, здоров'я й щастя, грошей, принца на білому коні, грошей...

Продзвенів дзвінок у дверях, і відьма з жалем загасила сигарету.

* * *

Дівчині було років двадцять із гаком. Миловида. Пухка. «Мінус три кілограми, і було б те, що треба, — подумала, мружачись, Іра. — А так у тебе проблеми, дівчинко. Йтиметься, зрозуміло, про мужика».

— Здорова була, дівчино. Сідай. Із чим прийшла?

Нова клієнтка опустила на краєчок стільця. Щось у її обличчі, в манері відводити очі раптом збентежило Ірину: дівчина принесла з собою таємницю.

— Викладай, — Іра масно всміхнулася. — Допоможу.

Підтягнувши вище сумочку, утримуючи її однією рукою, дівчина відкрила застібку й витягла приготовану заздалегідь фотографію. Двоє всміхалися в камеру: ця ж таки дівчина та чоловік. На колінах у дівчини собака, і не кімнатна іграшка, як тепер буває, а покруч лайки з дворнягою, доволі-таки велика тварина. Розпещена, бач — на колінах сидить... А чоловік непростий. Гарний. Теж розпещений, куди тому собаці. Рук не видно, обручки не видно, але, судячи з пози, голубочки розписані в загсі або навіть повінчані, принаймні дівчина вважає цього красеня своїм...

Ірина перевела погляд із фотографії на гостю: дівчина сиділа, навіть щось притискаючи сумку до грудей.

— Твій колишній? — відьма проникливо кивнула на фото.

Дівчина швидко подивилась їй у вічі. Потім випросталася, ледь розслабилася, великим і вказівним пальцями лівої руки намацала слід од обручки на правій.

«Он як, — подумала Іра зацікавлено. — У відьом ми не віримо. Раптом чуємо про себе правду... губимось... і з полегкістю розуміємо, що в нас є слід від обручки — доказ, і відьомські чари здаються нам тією ж таки класичною дедукцією...»

Азарт зайнявся, як світанок над річкою. Ірина ледь-ледь звела куточки губ; тримайся, мала. Зараз тебе патратимуть.

— Чого прийшла? — одним поворотом керма вона змінила маслянистий тон на прокурорський, жорстокий. Дівчина здригнулася. Права рука її знов лягла на сумку. Ірина примружилась.

— По пораду, — пролопотіла дівчина.

— Брешеш! Що у тебе в сумці?

Клієнтка на секунду розгубилася. У сумці в неї щось важливе... Не бомба ж? Тоді що?

— Диктофон? — на Іру зійшло натхнення. З обличчя дівчини зрозуміла, що влучила в «десятку», і не на жарт розлютилась: — Підставити мене надумала?!

Дівчина замахала головою. Сум'яття, ніяковість, упертість і страх змінювались на її лиці, немов полотнища на автоматичному рекламному щиті.

— Ану виймай, або я тебе так прокляну, що смерті захочеш!

Дівчина здалася. Вийняла з сумки цифровий диктофон. Вимкнула. Поклала на стіл.

Підвела на Іру вперті сірі очі:

— Я просто хотіла взяти інтерв'ю. Підготувати матеріал. Для журналу.